

Nr 104.

Av herr **Lindberg** i Stockholm, angående åvägabringande av ett särskilt skattesystem för sjöfolk.

År 1924 tillsattes inom finansdepartementet en kommitté, som erhöll i uppdrag att utreda frågan om åtgärder för åvägabringande av en rationell skatteuppbörd. Kommittén avgav sitt betänkande den 30 juni 1929 över vilket betänkande, bland andra, Sveriges Allmänna Sjöfartsförening bereddes tillfälle avgiva yttrande. I detta sitt yttrande anför styrelsen för Sveriges Allmänna Sjöfartsförening bland annat:

»Vad särskilt beträffar sjöfarten vill styrelsen framhålla följande. Inom få yrken läser skiftas anställning så ofta som inom sjömansyrket. Det förekommer sålunda allt som oftast, att en befattning ombord byter innehavare ett flertal gånger inom mycket kort tid. Sjömannen lämnar sin tjänst än i svensk än i utländsk hamn många gånger på så betydande avstånd från hemlandet, att skriftväxling med fartygets befälhavare tager allt för lång tid för att i förslaget avsedda uppgifter angående de anställda skola kunna med tillräcklig skyndsamhet utväxlas. Under sådana förhållanden är det praktiskt taget omöjligt för redaren att fullgöra förpliktelser, som enligt förslaget skola åvila löngivare. Det synes styrelsen, som om de särskilda förhållanden, som sålunda äro rådande med avseende å sjömansyrket, hade bort utgöra grundad anledning för de sakkunniga att till särskilt övervägande upptaga frågan om den förevarande angelägenhetens mest praktiska och ändamålsenliga ordnande i fråga om ombord anställda.»

Sedan detta yttrande avgavs har det blivit allt mera klart, att det skatteuppbördssystem, som praktiseras och även det som skulle ha praktiserats därest sakkunnigas förslag blivit genomfört i oförändrat skick, icke tillräckligt smidigt och heller icke tillräckligt effektivt kunnat anpassas efter sjöfolkets förhållanden. Av denna anledning torde det vara skäl att snarast få genomfört ett mera lämpligt och i sin helhet omformat skattesystem för ombordanställda.

En bland de svåraste uppgifterna för sjömannen är självdeklarationen. De flesta sjömän — i varje fall största flertalet av dem som sysselsättas i utrikesfart — kunna icke avlämna självdeklaration, med påföljd att de taxerats för inkomster de i verkligheten aldrig haft. Som ovan framhållits byta sjömännen ofta anställning eller tvingas, av en eller annan anledning dem sjömannen själv icke råder över, lämna sin tjänst. Vid varje sådan frivillig eller ofrivillig avmönstring får sjömannen bereda sig på en ganska lång arbetslöshetsperiod. De låta arbetslöshetsperioderna göra att sjömannen ofta blir efter med sin skatt. Inbetalningsterminerna inträffa för många

just under tid då han har det som svårast i ekonomiskt hänseende, kanske vid tidpunkt då han gått ett par eller flera månader arbetslös. Kommer därtill att hans nästa anställning endast varar ett par månader, blir det även då svårt för honom att betala resterande skatter. Har då även den skattskyldige blivit taxerad för högre inkomst än den han verkligen haft, blir problemet ännu mera kompliserat. När han så kommer ombord i ett fartyg och blir presenterad en införsel på ganska högt belopp och han icke ser sig någon möjlighet att inom rimlig tid betala sina resterande skatter, lämnar han kanske av sådan anledning tjänsten för att söka sin lycka på annat ställe.

Det har flera gånger inträffat att sjömän, som i flera månader varit arbetslösa, kort tid efter det de erhållit en efterlängtd anställning blivit presenterade införselbeslut på flera hundra kronor. Det är förklarligt om sådan person finner det lönlöst fortsätta sitt arbete, helst om han därtill med ganska stor sannolikhet kan antaga, att anställningen ändå icke varar så länge att införseln upphört. För arbetsgivareparten, redaren, är det givetvis också förenat med ganska stort besvär att sköta dessa införselar, varför man försöker hålla inne så mycket som möjligt av den skattskyldiges månadslön för att på så sätt snarast bli kvitt besväret. Många fall ha under senare år inträffat där man innehållit nära nog hela månadslönen för den skattskyldige. Vilka känslor detta skall utlösa hos den det drabbar är lätt förklarligt.

För sjömännen borde det systemet vara infört, att skatten drages av för varje månad efter en på förhand fastställd procentsats. Det synes som det icke skulle vara omöjligt genomföra en sådan ordning. Väl kommer ett sådant förslag att stöta på en hel del motstånd från olika kommuner eller andra korporationer i landet, men detta motstånd torde säkerligen kunna övervinnas utan allt för stora slitningar. Om ett sådant förfarande kunde genomföras skulle sjömannen betala sin skatt så snart han hade arbete och inkomst och behövde icke som nu befara några svåra efterräkningar.

På grund av ovanstående och då det för en fråga som denna tarvas särskild utredning tillåter jag mig föreslå,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning för åvägabringande av särskilt skattesystem för sjöfolk, då med beaktande av vad i motionens motivering framförts.

Stockholm den 20 januari 1934.

Carl Lindberg
i Stockholm.